

Ühise põllumajanduspoliitika lihtsustamine

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon ühise põllumajanduspoliitika lihtsustamise kohta (2009/2155(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 19. oktoobri 2005. aasta teatist ühise põllumajanduspoliitika lihtsustamise ja parema õigusloome kohta (KOM(2005)0509);
 - võttes arvesse komisjoni 18. märtsi 2009. aasta teatist „Lihtsustatud ühine põllumajanduspoliitika Euroopas toob kõigile edu” (KOM(2009)0128);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
 - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit (A7-0051/2010),
- A. arvestades, et kõik õigusaktid peavad olema proportsionaalsed eesmärgiga ning neid tuleks rakendada alles pärast täielikku mõju hindamist, milles analüüsitakse finantskohustusi, mis õigusaktidega kaasnevad, ja mis sisaldab täielikku kulude-tulude analüüsi;
- B. arvestades, et lihtsustamine peaks eelkõige kasu tooma põllumajandustootjatele ja mitte ainult liikmesriikide riiklikele asutustele ja makseasutustele, nii nagu valdavalt on täheldatud;
- C. arvestades, et uus ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) peaks võimaldama põllumajandustootjatel keskenduda peaeesmärgile, st ohutute, kvaliteetsete ja jälgitavate toiduainete tootmisele, aidates neil ühtlasi pakkuda turuväliseid avalikke hüviseid;
- D. arvestades, et eesmärk peaks olema ÜPP rakendamiskulude vähendamine, vähendades ühenduse tootjate halduskoormust ning võimaldades põllumajandustootjatel pühendada rohkem aega maa harimisele;
- E. arvestades, et uus ÜPP peaks olema jätkusuutlikult konkurentsivõimeline;
- F. arvestades, et on vaja tagada selged ja mõistetavad õigusaktid, mis annavad pädevatele asutustele ja põllumajandustootjatele õiguskindluse, ning kõrvaldada ebavajalikud õigusaktid;
- G. arvestades, et ühtsete otsemaksete jaotamine peaks tagama õigluse;
- H. arvestades, et ÜPPga seotud oluliste õiguslike probleemide haldamiseks on vaja toimivat õiguslikku raamistikku;
- I. arvestades, et uus ÜPP peaks olema rohkem turule suunatud, kooskõlas ühise põllumajanduspoliitika hiljutiste reformidega ning keskenduma liigse proteksionismi vähendamisele, omades seejuures vahendeid, mis võimaldavad abistada põllumajandustootjaid majanduse suure ebastabiilsuse perioodil;

- J. arvestades, et uus ÜPP peab olema lihtsam ja reageerimisvõimelisem;
- K. arvestades, et õigusaktid peaksid olema paindlikumad, et kohandada ÜPPd vastavalt konkreetsetele piirkondadele ja territooriumidele, seadmata seejuures ohtu ÜPP ühtset olemust;
- L. arvestades, et tuleks edendada heade tavade vahetamist liikmesriikide ja kohalike asutuste vahel;
- M. arvestades, et ühisel põllumajanduspoliitikal on 27 liikmesriigiga ELis keskne roll, kuna see täidab lisaks ohutu toidu piisavate varude tagamisele ka muid ülesandeid, näiteks maapiirkondade, mägi- ja vähem soodsate piirkondade, äärepoolseimate piirkondade ja Euroopa põllumajanduse multifunktsionaalsuse säilitamine,

Üldpõhimõtted

1. rõhutab, et ÜPP eesmärk peaks olema õigusaktide ühtlustamine, kõrvaldades dubleerimise; samuti palub komisjonil uue määruse kehtestamisel jätkuvalt püüda vähendada tarbetut koormust;
2. nõuab tungivalt, et komisjon konsulteeriks ulatuslikult ja regulaarselt põllumajanduslike sidusrühmadega, et paremini hinnata määruse mõju kohapeal ning teha kindlaks, millised eeskirjad on põllumajandustootjate jaoks praktilised, lihtsad ja läbipaistvad;
3. rõhutab, et ÜPP täiendav lihtsustamine on vajalik selleks, et vähendada ELi institutsioonide, liikmesriikide ja toetuse saajate kulusid selle poliitika rakendamisel; nii muutuks poliitika arusaadavamaks ka põllumajandustootjatele ja maksumaksjatele;
4. nõuab, et komisjon ühtlustaks ÜPP eeskirju, kõrvaldades ülesannete dubleerimise ja vähendades bürokraatiat, et tõsta põllumajandussektori konkurentsivõimet kõigis liikmesriikides;
5. rõhutab, et ÜPP meetmed peaksid olema proportsioonis eesmärgiga ning õigusloometee tuleks valida ainult juhul, kui see on tõepoolest põhjendatud, vältides sellega põllumajandustootjatele raskesti arusaadavat õigusstruktuuri;
6. nõuab, et ÜPP oleks suunatud tulemustele, mitte ei keskenduks reguleerimisele, ja et kõik liikmesriigid ja nende piirkondlikud ametiasutused pakuksid põllumajandustootjatele nõuandevahendite ja asjakohaste teabeedastusviiside kaudu rohkem abi ja nõu;
7. loodab, et kooskõlas parema õigusliku reguleerimise põhimõttega kaasneb tulevikus kõigi uute õigusaktidega täielik mõju hindamine, milles arvestatakse regulatiivset ja halduskoormust ning tagatakse, et kõik uued eeskirjad on proportsioonis oma eesmärkidega;
8. arvab, et võimaluse korral peaksid liikmesriigid võimaldama isesertifitseerimist;
9. on seisukohal, et liikmesriikidel peaks olema maaelu arengukavade raames võimalus võtta eelkõige väikeettevõtete jaoks kasutusele kindla maksumääraga maatükke puudutav süsteem, tingimusel et tagatakse võetud kohustuste täitmine;

10. tunnistab vajadust nõuetele vastavuse põhimõtte järele, kuna see kujutab endast ühte ÜPP otsemaksete alusideed, kuid soovitav oleks seda oluliselt lihtsustada, ilma sealjuures selle tõhusust vähendamata;
11. rõhutab, et ÜPP peaks olema lihtsam, läbipaistvam ja õiglasem;
12. juhib tähelepanu sellele, et ÜPP lihtsustamise tulemuseks ei pea olema põllumajandustootjate toetamise vähenemine ja tavapäraste turu korralduse vahendite lõhkumine; nõuab, et Euroopa Liit kehtestaks tulevikku silmas pidades tõhusad mehhanismid hinnakõikumise vähendamiseks;
13. rõhutab, et ÜPP lihtsustamine peab käima käsikäes teavitamismeetmetega toetuse saajate jaoks, ning nõuab, et komisjon laiendaks ja arendaks ÜPP teavitamismeetmeid;
14. nõuab võimalust vigade parandamiseks omavastutuse põhimõttel, mille kohaselt saaks makse saaja enda tahtmatu eeskirjade rikkumise korral ametiasutusi teavitada, ilma et peaks trahvi maksma;
15. juhib tähelepanu sellele, et põllumajandustootjatele kehtiv trahvide süsteem vigade eest maksetaotlustes peaks olema vastavuses rikkumise raskusega ning et trahve ei tohiks rakendada ebaoluliste vigade korral ja eriti juhtudel, mil põllumajandustootja ei ole vigade tekkimises süüdi;
16. juhib tähelepanu sellele, et kõik haldustrahvid, sealhulgas kohustus maksta tagasi kõik maksed, mis põllumajandustootjale on tehtud, ei tohiks põhineda asjaoludel, mille üle põllumajandustootjal puudub kontroll;
17. juhib tähelepanu probleemile põllumajandustootjate abikaasadega, kes peavad eraldi põllumajandusettevõtet ja kellel seetõttu peaksid olema eraldi õigused ja kohustused ÜPP maksete taotlemisel;

Nõuetele vastavus

18. on seisukohal, et kontrolli peamine eesmärk on anda põllumajandustootjatele nõu ning juhatada neile kätte õige suund, et nad saavutaksid parema vastavuse õigusnormidele võimalikult väikeste raskustega; seega peaksid kontrolli sõltumatuse ja erapooletuse tagamiseks ka edaspidi läbi viima riigiasutused;
19. rõhutab, et ÜRO andmeil peab toiduainete tootmine maailmas suurenema 2050. aastaks 70% võrra, et rahuldada üheksa miljardi inimese vajadused;
20. on seisukohal, et tuleks kehtestada nõuetele vastavuse eeskirjad ning need peaksid arvesse võtma põllumajandusettevõtte suurust, et vähendada madalama riskiga väikeste põllumajandusettevõtete halduskoormust;
21. nõuab, et liikmesriikides põllumajandustootjatele määratud karistused nõuetele mittevastavuse eest oleksid rakendatud läbipaistval, lihtsal ja proportsionaalsel viisil, mis arvestaks kohalikke tegelikke olusid;
22. on seisukohal, et nõuetele vastavuse kontrollimise kohustuslikud nõuded peaksid olema põllumajandustootjatele ja kontrolliasutustele kergesti mõistetavad;

23. on seisukohal, et kontrolli põhieesmärk on ergutada põllumajandustootjaid õigusnorme paremini järgima, ja iga-aastast kohustuslikele majandamisnõuetele vastavuse kontrolli võiks vähendada või asendada see pistelise kontrolliga, kui viimastel aastatel on esinenud ainult üksikuid rikkumisi;
24. rõhutab, et väikeste rikkumistega (alampiir) seotud järelkontrolli nõuet tuleks piirata pistelise kontrolliga;
25. on seisukohal, et tuleks loobuda sellistest kohustuslikest majandamisnõuetest, mida ei saa hõlpsasti kontrollida ja mis ei ole mõõdetavad;
26. on seisukohal, et liikmesriikidel või piirkondlikel või kohalikel ametiasutustel tuleks lubada vähendada kontrolli määra teatava alampiirini, kui neil on olemas riskianalüüsiraamistik, mis vastab ühenduse õiguse nõuetele, ning tõendid nõuete korralikust järgimisest;
27. nõuab igas liikmesriigis ühenduse õigusaktidele vastava riskianalüüsi raamistiku sisseviimist, et vähendada kontrolli määra kindla minimaalse piirini;
28. on seisukohal, et rohkem abi ja nõuandeid tõhusate teabe- ja nõustamisvahendite abil nagu abitelefoni või interneti aitaksid rikkumisi ennetada ja annaksid liikmesriikidele võimaluse kontrolli määra pidevalt vähendada;
29. on seisukohal, et põllumajandusettevõtete kohapeal kontrollimise määra vähendamiseks tuleks kooskõlastada juba läbiviidud või edaspidi läbiviidavat kontrolli, mida teostavad erinevad osapooled, kelle töö või seaduses ettenähtud kohustus on kontrolli läbiviimine;
30. on seisukohal, et nii põllumajandustootjatele kui ka tarbijatele võimalikult suure hulga teabe edastamiseks nõuetele vastavuse tingimuste ja kasu kohta, mis tuleneb selliste põllumajandustootjate pakutud üldkasutatavatest kaupadest ja teenustest, kelle tegevus on kooskõlas nõuetele vastavuse tingimustega, tuleks koostada teabevahetuskava nõuetele vastavuse kohta;
31. on seisukohal, et nõuetele vastavuse tingimuste arvu tuleb vähendada ja nende kohaldamisala ajakohastada;
32. nõuab praktilise ja läbipaistva näitajate süsteemi lubamist, mis võimaldaks nõuetele vastavuse tingimuste kontrollimisel lihtsamaid hindamisvahendeid, ning praeguse süsteemi või ühe ja sama vea eest kahe- või kolmekordse karistamise võimaluse tühistamist; kutsus komisjoni üles analüüsima loomade identifitseerimisega seotud rikkumiste ebaproportsionaalselt suurt osakaalu (umbes 70% kõigist rikkumistest) ja muid nõudeid ning tegema vastavaid muudatusi;
33. on seisukohal, et nõuetele vastavuse kohta tuleks koostada ühtne õigusakt; on seisukohal, et põllumajandusettevõtete positiivset välismõju üldkasutatavate kaupade ja teenuste näol tuleks õiglaselt tasustada;
34. nõuab nende siduvate ja lõplike nõuetele vastavuse eeskirjade säilitamist, millega liikmesriigid nõustuvad ja mida nad suudavad täita;

Otsetoetused

35. on seisukohal, et põllumajandustootjatel peab olema juurdepääs toimivatele süsteemidele, mis võimaldavad kergesti ja tulutu bürokraatiata esitada otsetoetuste taotlusi, üldjuhul oma elukohas;
36. usub, et ühtse otsetoetuste kava lihtsustamiseks tuleks lõpetada sama üksikasjaliku teabe iga-aastane edastamine;
37. on seisukohal, et taotluse esitamisel nõutavat teavet tuleks vähendada, sest vajalik teave on olemas liikmesriigi makseasutustes;
38. nõuab, et lubataks paindlikumaid väljamaksevõimalusi, mis võimaldaksid teha väljamakseid ka enne kõigi kontrollide täielikku lõpetamist;
39. nõuab tungivalt, et komisjon uuriks abikõlbliku maa määratlust ja määratluse tõlgendust liikmesriikides;
40. on veendunud, et põllumajandustegevuse praegune määratlus ühtsete otsetoetuste eesmärgil tuleks läbi vaadata, et määrata kindlaks taotlejad, kes ei tegele põllumajandustootmisega ega ole abikõlblikud;
41. on seisukohal, et tulevane süsteem peaks arvesse võtma lihtsustamise põhimõtet ja et lihtsustamine, läbipaistvus ja õiglus peaksid olema ÜPP reformi peamised prioriteedid;
42. nõuab, et komisjon vaataks läbi raamatupidamisarvestuse kontrolli ja heakskiitmise süsteemi;
43. on seisukohal, et komisjon peaks regulatiivse kontrolli, vastavusauditite ja finantskorrektsioonide rakendamise kohta vastu võtma proportsionaalsema ja lõpuks riskil põhineva lähenemise;
44. kutsub komisjoni üles esitama ettepanekuid ÜPP auditeerimise ja kontrollimise raamistiku parandamiseks;
45. on seisukohal, et tuleb vältida liikmesriikide vahel esinevat otsetoetuse suurt lahknevust, et tagada põllumajandustootjate võrdne kohtlemine kogu Euroopa Liidus ning ära hoida turu ja konkurentsi moonutamine;
46. tunnistab, et keskkonnavalaste väljakutsetega, sealhulgas kliimamuutusega kohanemise ja leevendamisega toimetulekul on põllumajandustootjatel tähtis roll selliste praktiliste meetmete kindlaksmääramisel, mida on vaja püstitatud eesmärkide täitmiseks, ning usub, et mitte eeskirjad, vaid tulemustele orienteeritud kokkulepped loovad parima mehhanismi nende eesmärkide täitmiseks;
47. rõhutab, et puu- ja köögiviljatootjate organisatsioonidele jälgimise ja aruandluse osas kehtestatud halduskoormuse vähendamine muudaks need organisatsioonid põllumajandustootjatele atraktiivsemaks ning julgustaks neid ühinema ja koos tegutsema;

Maaelu areng

48. rõhutab, et kui maksed tehakse kehtiva sertifitseerimissüsteemi alusel (nt mahepõllumajandusliku tootmise ja keskkonnatoetuste kavad), siis ühest auditist piisab;

49. märgib murega suurt vigade arvu otsetoetuste taotlustes mõnes liikmesriigis; rõhutab, et need vead on peamiselt seostatavad kasutatavate ortofotograafiliste seadmetega, mitte põllumajandustootjatega; nõuab selliste vigade eest karistamist ainult selge ettekavatsetud pettuse korral;
50. on seisukohal, et teiste õigusaktidega vastuolus olevad õigusaktid tuleks kooskõlla viia enne, kui põllumajandustootjatele hakatakse nõudma nende täitmist (nt keskkonnameetmed ja õigusaktid ja ühtse otsetoetuse kava);
51. on seisukohal, et maaelu arengut puudutavates õigusaktides kasutatavad määratlused tuleks läbi vaadata ja neid vajadusel laiendada, et tagada vastavus otsetoetusi puudutavatele õigusaktidele;
52. on veendunud, et põllumajandustootjate trahvide ja kohustustega seotud läbipaistvust tuleks suurendada;
53. nõuab põllumajandustootjatele täpselt määratletud kohustuste kasutuselevõttu, et kõrvaldada trahvidega seotud läbipaistmatus;
54. soovib kasutada nende kavade kontrolli puhul laiemat ja pikaajalisemat perspektiivi, milles asetatakse rohkem rõhku lõplikule mõjule ja tulemusele, mitte aga konkreetsetele veamääradele, mida põhjustavad maaelu arengu / keskkonnameetmed;
55. rõhutab, et kehtiv keeruline näitajate süsteem tuleks läbi vaadata ja seda lihtsustada ning et jälgimissüsteem, aastaaruanded, aga ka eel-, vahe- ja järelhindamised on tekitanud liigselt keerulise näitajate ja aruannete süsteemi;
56. palub komisjonil uurida tulemustele orienteeritud kokkulepete kasutust, mis on lihtne ja tõhusam meetod avalike hüviste pakkumiseks tulevikus;
57. nõuab näitajate lihtsustatud ja järjekindla süsteemi kehtestamist, mille selge tulemus oleks mõistetavuse parandamine ja rakendamise lihtsustamine, asjakohane hindamine ja bürokraatia vähenemine;
58. on seisukohal, et eeskirjad, mis käsitlevad käibemaksu abikõlblikkust ÜPP II samba raames, eriti avalik-õiguslike isikute tegevuse puhul, tuleks ühtlustada struktuurifondide puhul rakendatavate eeskirjadega;
59. rõhutab, et ÜPP lihtsustamine peab toimuma koos selle elluviimise lihtsustamisega, ja nõuab, et liikmesriigid vähendaksid võimalikelt toetuse saajatelt nõutavaid bürokraatlikke formaalsusi, eriti maaelu arengu valdkonnas;
60. nõuab, et liikmesriigid tagaksid riiklikes maaelu arengu kavades võimalikele toetusesaajatele süsteemid, mis tagaksid läbipaistvuse, ning annaksid rahastamisaotluste ettevalmistamiseks ja abikavade abikõlblikkuse kriteeriumide täitmiseks piisavalt aega; nõuab, et komisjon muudaks selle liikmesriikidega peetavates kahepoolsetes kõnelustes alaliseks küsimuseks;

Loomade identifitseerimine

61. nõuab tungivalt, et komisjon uuriks liikmesriikides kasutatavaid loomade identifitseerimise süsteeme ja töötaks loomade identifitseerimise ühtse süsteemi loomise

nimel, mis tagaks mittevajalike eeskirjade kõrvaldamise; eriti tuleks läbi vaadata tootja- ja ettevõttenumbrid, nõutud registre arv ning erinevus tootja ja põllumajandusettevõtte vahel;

62. nõuab praeguste väga erinevate loomade identifitseerimise eeskirjade põhjalikku ühtlustamist;
63. on arvamusel, et aruandlust lammaste ja kitsede liikumise kohta ning teabe edastamist andmebaasidesse ja ametiasutustesse tuleks võimalikult suures ulatuses lihtsustada ning lubada kõigi teabevahetuse võimaluste, sealhulgas uute tehnoloogiate kasutamist;
64. on seisukohal, et lammaste ja kitsede puhul piisab sarnaselt sigadega karja identifitseerimisest;
65. nõuab, et alates 31. detsembrist 2009 nõutavat lammaste ja kitsede elektroonilise identifitseerimise kohustust lükataks edasi, võttes arvesse liiga suuri kulutusi majanduskriisi tingimustes;
66. nõuab kolmeaastast amnestiat vastavuse nõuete karistustele, mis seonduvad lammaste ja kitsede elektroonilise identifitseerimisega, arvestades et tegemist on uue ja keeruka tehnoloogiaga, mis nõuab põllumajandustootjatelt aega harjumiseks ja katsetamiseks; nõuab täiendavalt, et komisjon vaataks määruse põhjalikult läbi;

o
o o

67. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.